

Magyar Könyvvizsgálói Kamara

A Pmt-vel kapcsolatos könyvvizsgáló feladatok minőségellenőrzési tapasztalatai, aktualitások.

Munkácsi Márta
A Minőségellenőrzési
Bizottság tagja

2019. október 1.

Jogszabályi háttér

- ❑ A 2017. június 26-án hatályba lépett pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. évi törvény (továbbiakban: Pmt.), továbbá
- ❑ az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. évi törvény (továbbiakban: Kit.), valamint
- ❑ a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. Törvény(Kkt) 4. § (8) bekezdése,

Jogszabályi háttér

- illetve az **MKVK szabályzata** a Kkt 112. § h) pontja alapján, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozására szolgáló könyvvizsgálói tevékenység, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásának kamarai ellenőrzéséről.
- Utolsó módosítása: 2018. május 11-én. .

A kamarai ellenőrzés főbb jellemzői

- ❑ A kamara, mint **felügyeleti szerv**, végzi a fenti törvényeknek való megfelelés ellenőrzését – ez nem minőségellenőrzés (bár minőségellenőrök végzik)
- ❑ Az eljárás során az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni (vonatkozik rá az elektronikus ügyintézés szabálya);
- ❑ A bizottság **ellenőrzési tervet készít**, melyet az elfogadástól számított nyolc napon belül, de legkésőbb tárgyév augusztus 31-éig nyilvánosságra hoz a kamara honlapján

A kiválasztás szempontrendszere

- ❑ A kiválasztás kockázatelemzési szempontokon alapul:
 - ha még nem volt ellenőrzés a szolgáltatónál,
 - ha fegyelmi büntetésben részesült,
 - ha a legutóbbi ellenőrzés intézkedéssel zárult, valamint
 - ha a legutóbbi minőségellenőrzés, kamarai minőségellenőrzés „nem felelt meg” minősítéssel zárult.
- ❑ Az ellenőrzés szabályzata, kérdőíve és értékelési segédlete letölthető a kamara honlapjáról, az alábbi linkről:

<https://mkvk.hu/szabalyozas/penzmosas/penzmosassal-kapcsolatos-szabalyzatok>

Az ellenőrzött kötelezettségei

- ❑ Az ellenőrzés technikai feltételeinek biztosításán túl köteles:
- ❑ A **8 éven belül** hatályba léptetett **belső szabályzatokat** bemutatni (az utolsóról a területi szervezethez megküldött beiktatási határozat igazolása is). *Miért?*
- ❑ Mert a Pmt. előírása alapján a szolgáltató (könyvvizsgáló) köteles az ellenőrzéskor olyan ügyféllistát átadni, amely a könyvvizsgálói szolgáltatások tárgyának megjelölése mellett 8 évre visszamenően tartalmazza a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerinti könyvvizsgálói tevékenységre megbízást adó ügyfeleket! *(Azaz, ha egy cég 2012-2014-ig volt ügyfelünk, az azonosítást az akkor hatályos szabályzatunk alapján kellett elvégeznünk, és az ellenőrzés során is ezt kell tudni bemutatni).*

Az ellenőrzött kötelezettségei

- ❑ Köteles olyan ügyféllistát átadni, amely a könyvvizsgálói szolgáltatások tárgyának megjelölése mellett 8 évre visszamenően tartalmazza a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerinti könyvvizsgálói tevékenységre megbízást adó ügyfeleket,
- ❑ **ÚJ!** 2019.10.31-et követő ellenőrzésnél minden élő *(régi vagy új)* üzleti kapcsolat esetében rendelkezésre kell állni a kockázati besorolásnak, és az ezt alátámasztó kockázatértékelésnek.

Az ellenőrzött kötelezettségei

- ❑ Köteles az ügyféllista, illetve a helyszíni ellenőrzés alapján a helyszínen **szűrőpróbaszerűen** kiválasztott ügyféldossziékba, dokumentációs anyagokba a betekintést lehetővé tenni, az iratokat és nyilvántartásokat felhívásra bemutatni, másolatkészítési lehetőséget biztosítani,
- ❑ az ügyféllista, valamint az általa szolgáltatott adatok és **a rendelkezésre bocsátott dokumentáció teljességéről nyilatkozatot tenni**

Az ellenőrzés lefolytatása

- ❑ A kamara elnöksége által jóváhagyott **kérdőív** alkalmazásával történik.
- ❑ Az alkalmazott kérdőív kitöltésére **online** kerül sor közvetlenül a kamara minőségellenőrzési rendszerében.
- ❑ Az ellenőr köteles előzetes **szóbeli tájékoztatást** adni az ellenőrzöttnek az elért pontszámról, az ellenőrzött kérésére – ha a technikai lehetőségek biztosítottak – a kitöltött kérdőív egy példánya az ellenőrzés helyszínén nyomtatott formában átadható.

Az ellenőrzés lefolytatása

- ❑ A minőségellenőr a helyszíni vizsgálat befejezésekor az ellenőrzést **lezáró jegyzőkönyvet**, a titoktartási és függetlenségi nyilatkozatot, és a dokumentumjegyzék egy-egy eredeti példányát átadja az ellenőrzöttnek, valamint
- ❑ **3 napon belül digitalizált formában feltölti a kamara minőségellenőrzési rendszerébe** azzal, hogy aláírt iratok eredeti példányát köteles a helyszíni ellenőrzést követő 150 napon belül megküldeni a bizottságnak
- ❑ Az ellenőrzött a bizottság ellenőrzést befejező határozata ellen annak kézhezvételétől számított 15 napon belül a kamara elnökségéhez **fellebbezhet**

Pmt kérdőív

1. Eleget tett-e a szolgáltató a Pmt. és a Kit. szerinti belső szabályzat (a továbbiakban együtt: belső szabályzat) elkészítésével, átdolgozásával, valamint az előzőek jóváhagyásával/ igazolásával kapcsolatos kötelezettségeinek?

(Értelmezés: A válasz IGEN, ha a szolgáltató eleget tett a belső szabályzat elkészítésével, átdolgozásával és előzőek jóváhagyásával/ igazolásával kapcsolatos - a törvényekben és az ellenőrzési szabályzatban előírt - kötelezettségeinek)

Pmt kérdőív

2. Az ellenőrzés alá vont szolgáltató az ügyfél-átvilágítás módjának meghatározása során dokumentáltan értékelte-e az útmutatóban meghatározottak szerint irányadó kockázatértékelési szempontokat és a kockázatértékelés az ügyfél besorolását alátámasztja-e?

A válasz IGEN, ha az ellenőrzésre kiválasztott megbízás(ok) esetében **dokumentált formában** rendelkezésre áll az ügyfél kockázati besorolása és az azt alátámasztó kockázatértékelés.

A 2017. június 26-át megelőzően keletkezett üzleti kapcsolatok esetében a válasz N/É) – 2019. október 31. utáni ellenőrzéseknél már nem lehet N/É

Pmt kérdőív

3. Eleget tett-e az ellenőrzés alá vont szolgáltató a Pmt. (az üzleti kapcsolat keletkezésének időpontjától függően a régi Pmt.) által előírt **ügyfél-átvilágítási kötelezettségeknek?**

A válasz IGEN, ha a kiválasztott megbízásoknál az adatlapok, az előírt okirat másolatok rendelkezésre állnak. **Adatlap alatt bármilyen, a javasolttól eltérő formátumú, de a Pmt-ben kötelezően előírt adatokat tartalmazó, hiteles dokumentum elfogadható.** NEM választ kell adni, ha az adatlapok nincsenek kitöltve, vagy az adatlapok tartalma nem felel meg az előírásoknak vagy az előírtak szerinti okirat másolatok nem állnak rendelkezésre.

- Tényleges tulajdonos fogalma: ÚTMUTATÓ Komplex tulajdonosi struktúrák (honlap)
- 2019. október 31. utáni ellenőrzéseknél az aktív ügyfél állományra vonatkozóan már az új Pmt szerinti azonosítás szükséges

Pmt kérdőív

4. Eleget tett-e az ellenőrzés alá vont szolgáltató a belső szabályzatban előírtak szerint az üzleti kapcsolatot vonatkozásában előírt **monitoring** kötelezettségének?

A válasz IGEN, ha a szolgáltató igazolni tudja, hogy monitoring eljárás keretében figyelemmel kíséri az üzleti kapcsolatot, továbbá a fokozott ügyfél-átvilágítást igénylő ügyfelek esetében a monitoring eljárást a belső szabályzatban foglaltak szerint megerősített eljárásban végzi.

A válasz NEM, ha a szolgáltató nem követi nyomon az üzleti kapcsolatot vagy a fokozott ügyfél-átvilágítást igénylő ügyfelek esetében nem tett eleget a belső szabályzat szerinti megerősített nyomon követési eljárás követelményeinek)

**SEGÉDLET A PMT.-ÉS KIT-NEK VALÓ MEGFELELÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ
MINŐSÉGELLENŐRÖK RÉSZÉRE**

Pmt kérdőív

5. Tartalmazza-e a könyvvizsgálatra vonatkozó szerződés vagy külön okirat az ügyfél **adatváltozás-bejelentési kötelezettségére** történő szolgáltatói figyelemfelhívást?

A válasz IGEN, ha a szolgáltató szerződései vagy egyéb okiratai tartalmazzák az arra vonatkozó figyelemfelhívást, hogy az ügyfél köteles a tudomásszerzéstől számított 5 munkanapon belül értesíteni a szolgáltatót az ügyfél-átvilágítás során megadott adatokban bekövetkezett változásról.

A 2017. június 26-át megelőzően keletkezett üzleti kapcsolatok esetében az írásbeli figyelemfelhívás elmaradása N/É választ eredményezett, ez **-a 2019. október 31. utáni ellenőrzéseknél (aktív ügyfelek esetében) már nem lehet N/É.**

Pmt kérdőív

6. Az ellenőrzés adatai alapján megállapítható-e a szolgáltató részéről a bejelentési kötelezettség teljesítésének elmaradása?

A bejelentési kötelezettségre okot adó körülmények fennállását, a bejelentési kötelezettség teljesítését elsődlegesen **azon könyvvizsgálati megbízatások vonatkozásában kell vizsgálni, melynek kapcsán** a korábbi kamarai minőségellenőrzés során **az ISA 240. témaszámú** „a könyvvizsgáló csalással összefüggő felelőssége a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatánál” megnevezésű **könyvvizsgálati standardra irányuló kérdésekre nemleges válasz született**

**SEGÉDLET A PMT.-ÉS KIT-NEK VALÓ MEGFELELÉS ELLENŐRZÉSÉHEZ
MINŐSÉGELLENŐRÖK RÉSZÉRE**

Pmt kérdőív

7. Megtörtént-e azon **személy kijelölése**, valamint bejelentése, akinek feladata a bejelentések továbbítása a pénzügyi információs egységként működő hatóság részére és a kijelölés megfelel-e az előírásoknak?

A kijelölt személy lehetőség szerint a szolgáltató vezetője, vagy vezető beosztású alkalmazottja.

Ha dokumentáltan megtörtént a kijelölt személy bejelentése a pénzügyi információs egységként működő hatóságnak, **továbbá erről a kijelölt személynek is** tudomása van, a válasz IGEN.

Pmt kérdőív

8. Megtörtént-e a Pmt. szerint azon **vezető kijelölése** aki a Pmt-ből eredő kötelezettségeknek a szolgáltató foglalkoztattja általi végrehajtásáért felelősséggel tartozik?

A válasz IGEN, ha az írásbeli kijelölés megtörtént. Egyedül dolgozó, és alkalmazottat nem foglalkoztató könyvvizsgáló esetén a válasz N/É.

Megjegyzés: **a kijelölésről** – igazolt módon - **a kijelöltnek is tudnia kell!**

Pmt kérdőív

9. Megtörtént-e az **alkalmazottak tájékoztatása** /oktatása a Pmt és Kit. törvények és a belső szabályzat adta köteleességek illetve felelősség vonatkozásában? Alátámasztja-e ennek tényét dokumentáció?

Biztosítani kell, hogy a könyvvizsgálói tevékenység ellátásában részt vevő alkalmazottak a jogszabályi rendelkezéseket megismerjék, a pénzmosást (...) lehetővé tevő, illetőleg megvalósító gazdasági eseményeket felismerjék, a pénzmosásra vagy a terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén e törvénynek megfelelően tudjanak eljárni.

IGEN a válasz, ha van kijelölt személy **ÉS dokumentált a képzés megtörténte**. Egyedül dolgozó, és alkalmazottat nem foglalkoztató könyvvizsgáló esetén a válasz N/É

Pmt kérdőív

10. Megfelel-e a szolgáltató **nyilvántartása** a Pmt 57.§-ban rögzítetteknek?

Ha a nyilvántartása Pmt. előírt megőrzési időtartamot figyelembe véve tartalmazza az ügyfél-átvilágítási és követési adatokat, okiratokat, valamint a bejelentések és adatszolgáltatások teljesítését, a felfüggesztést igazoló iratokat, a válasz IGEN, amennyiben a nyilvántartás nem felel meg a törvényi előírásoknak, a válasz NEM.

Pmt kérdőív

11. Működtet-e a szolgáltató a Kit-ben, valamint a kamarai útmutatóban meghatározottak szerinti megfelelő szűrőrendszert a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktusok, illetve ENSZ BT határozatok végrehajtása érdekében?

Ha dokumentált formában rendelkezésre állnak a letöltött, naprakész korlátozó intézkedések, a válasz IGEN. A szolgáltató vagy az ügyfél-dossierokban, vagy külön nyilvántartásban azt kell, hogy rögzítse, hogy mikor történt a lekérdezés és volt-e találat.

Találat esetén minden dokumentációt szükséges megőrizni a Kit. szerinti bejelentés mellékleteként. Amennyiben ezek a szolgáltatónál teljeskörűen nem fellelhetők, a válasz NEM

Segédlet a pmt.-és KIT-nek való megfelelés ellenőrzéséhez minőségellenőrök részére

- ❑ A szolgáltatónak mindkét listát ellenőriznie kell (Európai Unió és ENSZ BT által kiadott).
- ❑ Az ügyfél **valamennyi képviselőjének szankciós listán történő szereplését ellenőrizni kell**, nem csupán a könyvvizsgálati szerződést aláíró (k) szereplését. (Jelenleg egyetlen magyar természetes vagy jogi személy sem szerepel a szankciós listákon)
- ❑ Az ügyfelek **üzleti kapcsolatai vonatkozásában** a szolgáltatónak akkor kell a listákon szereplés ellenőrzésére figyelemmel lenni, **ha a fokozott ügyfél átvilágítás** és ehhez kapcsolódóan megerősített nyomon követési eljárás **indokolt** az adott ügyfélnél

A szűrőrendszer

- ❑ A kamara a szűrőrendszer megfelelő működtetése érdekében webes lekérdezési lehetőséget fejlesztett ki, ami az alábbi linken elérhető:

https://mkvk.hu/hu/szabalyozas/penzmosas/penzmosas_kozlemenyek/FATF_ellenorzes_20181011

- ❑ A szolgáltató köteles visszakereshető és ellenőrizhető módon nyilvántartást vezetni az ügyfél-átvilágítás során birtokába jutott adatokról, okiratokról, valamint azok másolatáról; a bejelentésről; a pénzügyi információs egységként működő hatóság megkeresése alapján nyújtott adatszolgáltatások teljesítését igazoló iratokról.
- ❑ A nyilvántartás vezetése körében annak módjáról a szabályozás nem rendelkezik, álláspontunk szerint a papír alapon vagy az elektronikusan vezetett nyilvántartás egyaránt eleget tesz az elvárásoknak.

Konzultációs kérdések

- ❑ **Kérdés: Kiterjed-e a Pmt/Kit hatálya a könyvvizsgáló valamennyi tevékenységére?**
- ❑ **Válasz:** a Kkt. 4. § (8) bekezdése alapján a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység képezi a kamara – mint felügyeleti szerv – által folytatott ellenőrzés tárgyát, amennyiben a könyvvizsgáló más, a Pmt. 1. § (1) bekezdésének hatálya alá tartozó – tevékenységet is végez (pl. könyvviteli, adószakértői, adótanácsadói), az e tevékenységére vonatkozó belső szabályzatát az erre irányadó jogszabályi előírások alapján köteles elkészíteni és jóváhagyni (e tekintetben felügyeleti szerv a NAV).
- ❑ **Kérdés: Azonosítani kell-e az ügyfél valamennyi képviselőjét?**
- ❑ **Válasz:** a Pmt. 6-7. §-a szerint elegendő azonosítani azt a képviselőt, aki az ügyfél részéről a könyvvizsgálóval az üzleti kapcsolatot létesítette, azaz a könyvvizsgálói megbízási szerződést megkötötte (aláírta).

Köszönöm szépen a figyelmet!